

Programma 1 Sociaal krachtig Winterswijk

gemeente
Winterswijk

Inleiding

Volksgezondheid, maatschappelijke ondersteuning en jeugd

In het programma Sociaal krachtig Winterswijk geven we een toelichting op de beleidsvelden volksgezondheid, maatschappelijke ondersteuning en jeugd.

Iedereen kan meedoen!

Gezondheid en vitaliteit zijn de kernwoorden van onze ambitie. In Winterswijk kan iedereen, van jong tot oud, meedoen. We bieden daarbij ondersteuning aan degenen die dat zelf niet zo goed kunnen. Ieder kind moet gelijke kansen krijgen; alle kinderen moeten veilig, gezond en kansrijk in Winterswijk kunnen opgroeien.

Aan de ambitie van dit programma is de opgave 'Iedereen doet mee' gekoppeld. Een prachtige, integrale manier om samen met ervaringsdeskundigen te werken aan het wegnemen van fysieke en niet fysieke drempels, zodat iedereen gelijke kansen krijgt om mee te doen in de samenleving. Deze opgave lichten we in het hoofdstuk Opgaven verder toe.

Beschikbare en betaalbare zorg

We realiseren zorg van kwaliteit. Deze maken we meetbaar en zichtbaar door klanttevredenheidsonderzoeken en de GGD-monitor. We zorgen voor beschikbare en betaalbare zorg, waarbij we de begrote budgetten niet overschrijden. Op deelgebieden nemen we maatregelen om de zorgkosten beheersbaar te houden.

Aandacht voor samenwerking en behoud van voorzieningen

We voeren inhoudelijke activiteiten uit zoals preventie, maar we maken ook gebruik van zorginkoop en kwaliteits- en normenkaders. We werken samen met partners in de zorg en welzijn. Uitgangspunten zijn de kwaliteit en betaalbaarheid, maar ook het in stand houden van het voorzieningenniveau.

1.1 Volksgezondheid

Ambitie

We zien vitale inwoners, die gezond en gelukkig zijn. Iedereen doet mee.

Relevante documenten

- Beleidsplan sociaal domein 'Meedoen in Winterswijk'
- Regionaal preventieakkoord 'Gezondheid en Geluk voorop in de Achterhoek'
- Regionale nota gezondheid 'Samen langer gelukkig en gezond leven in de Achterhoek'

Doelstellingen

1.1.1. Wij zorgen voor preventieactiviteiten om ziekte te voorkomen en om een gezonde levensstijl te bevorderen.

- We voeren het regionaal preventieakkoord uit; we stimuleren, faciliteren en organiseren inkoop van preventie en programma's.
- We zorgen voor de samenhang tussen gezondheid, milieu, veiligheid, ruimtelijke ordening en leefomgeving. Dit doen we door een bijdrage te leveren aan de implementatie van de Omgevingswet.

Activiteiten

Participatie regionaal preventieakkoord

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Schepers-Janssen

We gaan door met de uitvoering van het in juli 2020 ondertekende Regionaal preventieakkoord Achterhoek (2020-2030). Speerpunten zijn: bewegen, Achterhoek Rookvrij, minder overmatig alcoholgebruik, middelengebruik bespreekbaar maken, gezonde keuzes voeding, 'Iedereen doet mee' en de basis op orde. Bij deze speerpunten horen activiteiten en campagnes die dit alles onder de aandacht

brengen van onze inwoners. Voorbeelden zijn voorlichting op scholen over middelengebruik en programma's over valpreventie.

Inzetten gecombineerde leefstijlinterventies

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Schepers-Janssen

Werken aan een gezonde levensstijl is een middel om, naast een beter leven, duurdere zorg te voorkomen. Daarom blijven we zorgen voor gemeentelijke voorzieningen op het gebied van sport en bewegen. Zie ook het beleidsveld 2.1b Cultuur en ontspanning (sport). Verder zorgen we voor ondersteunende programma's van eerstelijns zorgaanbieders. We hebben met Menzis een overeenkomst gesloten voor de gecombineerde leefstijlinterventie. Daarbij hebben we afgesproken om mensen met een laag inkomen te ondersteunen bij het verbeteren van hun gezondheidsperspectief.

Ook zetten we als gemeente onze beweegmakelaars en buurtsportcoaches in om mensen in beweging te krijgen.

Monitoring overlast hout stoken

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Schepers-Janssen

We publiceren diverse keren per jaar via het Gemeentenieuws, de gemeentelijke website en Facebook over de negatieve gezondheidseffecten van hout stoken.

Doelstellingen

1.1.2. We behouden voorzieningen voor zorg en welzijn in de regio.

- We leggen verbindingen tussen partijen (netwerk ketenaanpak).
- We leveren een bijdrage aan scenario-ontwikkeling voor (medische) zorg en werken aan het realiseren van zorg op de juiste plek.

Indicatoren

- Damping van de stijging van het aantal chronisch zieken (bron: CBS).
- Hoe ervaren inwoners hun gezondheid / kwaliteit van leven inwoners (bron: GGD).

1.2 Maatschappelijke ondersteuning

Ambitie

In Winterswijk kan iedereen, van jong tot oud, meedoen. We ondersteunen inwoners voor wie eigen regie niet mogelijk is.

Relevante documenten:

- Beleidsplan Wmo & Jeugd 'Meedoen in Winterswijk'
- Integrale verordening sociaal domein
- Inkoopdocumenten sociaal domein
- 'Samen aan het stuur' (integrale samenwerking sociaal domein)
- Verdiepend onderzoek sociaal domein Winterswijk (Bureau HHM)
- Beoordelingskader wonen met zorg 2020-2023
- Hervormingsagenda sociaal domein

Doelstellingen

1.2.1 Onze voorzieningen zijn toegankelijk en laagdrempelig.

- We brengen de ondersteuningsvraag van inwoners in beeld en stellen waar nodig maatwerkvoorzieningen beschikbaar.

- We vergroten de bekendheid van de Post (frontoffice).

Activiteiten

Nieuw concept mantelzorgondersteuning

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Schepers-Janssen

Vanaf 1 oktober 2021 biedt het sociaal team van De Post mantelzorgondersteuning. De Post biedt individuele ondersteuning, collectieve activiteiten voor mantelzorgers organiseren we samen met omliggende gemeenten. In het tweede kwartaal van 2022 evalueren we deze nieuwe werkwijze en sturen we zo nodig bij.

Doelstellingen

1.2.2 Ondersteuning is beschikbaar en de kwaliteit en betaalbaarheid ervan zijn gegarandeerd.

- We realiseren de beschikbaarheid van zorg door regionale inkoop.
- We onderhouden ons netwerk en stimuleren ketensamenwerking.

Activiteiten

Verbeteren van juridische kwaliteit

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Schepers-Janssen

Met de invoering van de Verordening sociaal domein is het makkelijker om waar nodig maatwerk te leveren, en meer integraal te werken volgens de bedoelingen van de wetten (Wmo, Jeugdwet, Participatiewet en de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening). Om de kwaliteit verder te verbeteren, schaffen we een abonnement aan op juridische ondersteuning. De hiermee gemoeide kosten bedragen structureel € 50.000.

Invoering nieuwe inkoop sociaal domein

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Schepers-Janssen

Met de nieuwe inkoop sluiten we met minder aanbieders een contract af. Dit betekent dat we een deel van onze cliënten onderbrengen bij een andere aanbieder. Dat vraagt om een goede afstemming met cliënten en aanbieders. Daarnaast vraagt de nieuwe inkoop om een andere manier van indiceren.

De verwachting is dat de nieuwe inkoop een besparing oplevert van € 200.000 op Wmo-begeleiding. De ontwikkelingen op de lopende aanbestedingsprocedure kunnen invloed hebben op deze prognoses (zie ook de paragraaf weerstandsvermogen).

Realisatie overgang beschermd wonen

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Schepers-Janssen

Vanaf 2022 verschuiven taken van centrumgemeente Doetinchem naar lokale gemeenten. Er is sprake van een geleidelijke overgang van cliënten en budgetten. De centrumgemeente blijft verantwoordelijk voor bestaande cliënten. Nieuwe cliënten vallen vanaf 2022 onder de verantwoordelijkheid van lokale gemeenten. De overgang van budgetten vindt vanaf 2023 geleidelijk plaats. Deze nieuwe cliëntengroep vraagt extra expertise van consultants op het gebied van ggz.

Implementatie pgb 2.0

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Schepers-Janssen

Met een persoonsgebonden budget (pgb) kopen cliënten zelf zorg in, waaronder hulp bij het huishouden. Cliënten kopen dit nu veelal in bij Alfasense. Landelijk is ingezet op een optimalisatie van het pgb-proces (pgb 2.0), om het gebruik van een pgb zo eenvoudig mogelijk te maken. Met de invoering van het nieuwe systeem, kan Alfasense de huidige dienstverlening niet meer voortzetten. Daarom moeten we opnieuw onderzoeken of cliënten zelf budgetvaardig zijn. De verwachting is dat niet alle cliënten budgetvaardig zijn en daarom over moeten stappen naar zorg in natura, met hogere tarieven. Hierdoor stijgen de kosten naar verwachting structureel met € 150.000.

Integrale intake sociaal domein naar aanleiding van 'Samen aan het stuur' en de nieuwe inkoop van Wmo- en jeugdhulp

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Schepers-Janssen

We werken volgens de methode 'Samen aan het stuur'. Dat betekent dat we een brede, integrale intake doen, waarbij over de domeinen heen wordt gekeken wat de inwoner en zijn gezin nodig hebben. Daarnaast treden de nieuwe contracten met de zorgaanbieders vanaf 2022 in werking. Dat vraagt een andere manier van indiceren: de consultants bepalen samen met de cliënt wat het resultaat moet zijn. De zorgaanbieder krijgt de ruimte om samen met de cliënt te bepalen hoe dat het beste bereikt kan worden. Van de inwoner verwachten we dat hij eerst nagaat welke mogelijkheden hij zelf heeft om zijn probleem op te lossen. Verder vragen we de inwoner mee te werken aan de oplossing van zijn probleem, zodat de hulp van de gemeente tot een minimum beperkt wordt. Door deze integrale intake pakken we problemen van onze inwoners, op diverse levensgebieden en in hun onderlinge samenhang, aan. Daarmee werken we aan het uitgangspunt één gezin, één plan.

Monitoring en dashboard inrichten

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Schepers-Janssen

Er is behoefte aan goede monitoring en een overzichtelijk dashboard, om beleid te evalueren en ter bespreking met de raad.

In 2022 verbeteren we het dashboard voor het sociaal domein.

Arbeidsmatige dagbesteding als algemene voorziening door ontwikkelen

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Schepers-Janssen

Door de integrale intake pakken we problemen van inwoners op diverse levensgebieden in onderlinge samenhang aan. Ook willen we dat cliënten meer participeren. Daarom werken we, samen met Werkbaan Oost/SDOA (uitvoeringsorganisatie voor werk en inkomen), toe naar een arbeidsmatige dagbesteding voor cliënten die niet meer leerplichtig zijn en de pensioengerechtigde leeftijd nog niet hebben bereikt. De besparing ontstaat dan door een wijziging van individuele trajecten naar een collectieve voorziening, die goedkoper is.

Met de overgang van taken en budgetten vanuit de centrumgemeente naar lokale gemeenten, realiseren we met partners lokale inloopvoorzieningen voor verschillende doelgroepen. Een inloopvoorziening is een plek waar inwoners zonder

indicatie terecht kunnen voor activiteiten. Een inloopvoorziening gaat vooraf aan een Wmo-maatwerkvoorziening. Een voorbeeld hiervan is de voorziening van Hierzorg. Deze wordt nu nog gefinancierd uit centrumgemeentemiddelen.

Doelstellingen

1.2.3 Iedereen kan meedoen in onze drempelvrije gemeente: zie hiervoor hoofdstuk Opgaven.

Indicatoren

- Stabilisatie en waar mogelijk een daling van het aantal cliënten met een maatwerkondersteuning.
- Binnen vier jaar maakt 50 tot 60% van de huidige Wmo-begeleidingsgroep gebruik van arbeidsmatige dagvoorziening van Werkbaan Oost. Het gaat hierbij om niet-pensioengerechtigde en niet-leerplichtige klanten.

1.3 Jeugd

Ambitie

Gelijke kansen voor ieder kind. Alle kinderen moeten veilig, gezond en kansrijk in Winterswijk kunnen opgroeien.

Relevante documenten:

- Beleidsplan sociaal domein 'Meedoen in Winterswijk'
- Integrale verordening sociaal domein
- 'Samen aan het stuur' (integrale samenwerking sociaal domein)
- Rekenkameronderzoek Voor de toekomst
- Verdiepend onderzoek sociaal domein Winterswijk (Bureau HHM)

Doelstellingen

1.3.1 Waar jeugd en ouders/verzorgers het zelf niet kunnen, bieden we hulp op het gebied van zorg en (opvoedings)ondersteuning.

- Ondersteuningsteam Oost Achterhoek en het Preventie Platform Jeugd bieden opvoedondersteuning/preventie.
- We versterken de samenwerking met huisartsen door hen te ondersteunen in de zorg voor jeugdigen. Zo voorkomen we de inzet van specialistische zorg.
- We voeren regie bij complexe casussen van kinderen met een beperking.

Activiteiten

Instroom van jeugdige cliënten naar tweedelijns zorg beperken

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Schepers-Janssen

Om de instroom naar jeugdhulp te beperken, richten we ons met name op samenwerking met verwijzers (zoals huisartsen en gecertificeerde instellingen). Zij bepalen een aanzienlijk deel van de instroom. We maken afspraken met hen over het verwijzen naar gecontracteerde aanbieders en stimuleren de inzet van een POH-jeugd bij huisartsen. Daarnaast zoeken we naar mogelijkheden om jeugdhulp via collectieve voorzieningen meer in groepsverband aan te bieden. Ook blijven we inzetten op preventie, bijvoorbeeld door de activiteiten van het Preventie Platform Jeugd.

Integrale intake sociaal domein naar aanleiding van 'Samen aan het stuur'

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Schepers-Janssen

We werken volgens de methode 'Samen aan het stuur'. Dat betekent dat we een brede, integrale intake doen, waarbij we binnen het sociaal domein kijken wat de inwoner en zijn gezin nodig hebben en wat ze willen bereiken. Op termijn moet dit leiden tot een snellere uitstroom of afschaling van zorg.

Nieuwe inkoop van Wmo- en jeugdhulp

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Schepers-Janssen

Wij verwachten dat de nieuwe contracten per 1 januari 2022 met de zorgaanbieders in werking treden. Echter, zoals in het hoofdstuk Financiële positie is aangegeven, kunnen de ontwikkelingen in het inkoopproces invloed hebben op de ingangsdatum van de contracten.

De nieuwe inkoop vraagt een andere manier van indiceren: de consultants bepalen samen met de cliënt wat het resultaat moet zijn. De zorgaanbieder krijgt de ruimte om samen met de cliënt te bepalen hoe dat het beste bereikt kan worden. Van de inwoner verwachten we dat hij eerst nagaat welke mogelijkheden hij zelf heeft om zijn probleem op te lossen. Verder vragen we de inwoner mee te werken aan de oplossing van zijn probleem, zodat de hulp van de gemeente tot een minimum beperkt wordt. Door deze integrale intake pakken we problemen van onze inwoners, op diverse levensgebieden en in hun onderlinge samenhang, aan. Daarmee blijven we werken we aan het uitgangspunt één gezin, één plan.

De voorzichtige verwachting is dat de nieuwe inkoop door minder inzet een besparing oplevert. Daarnaast zien we een forse toename van aanvragen van jeugdhulp. Op basis van deze twee ontwikkelingen hebben we de budgetten voor jeugdhulp met € 700.000 verhoogd. De ontwikkelingen op de lopende aanbestedingsprocedure kunnen invloed hebben op deze prognoses (zie ook paragraaf Weerstandsvermogen).

Monitoring en dashboard jeugd inrichten

Omschrijving (toelichting)

Wethouder: Schepers-Janssen

Er is behoefte aan goede monitoring en een overzichtelijk dashboard, om beleid te evalueren en ter bespreking met de raad. In 2022 verbeteren we de monitoring, ook voor jeugdzorg.

Doelstellingen

1.3.2 Zorg blijft beschikbaar, betaalbaarheid en kwaliteit zijn gegarandeerd.

- We kopen regionaal de juiste zorg voor onze jeugd in tegen een reële prijs.
- We handelen aanvragen binnen de termijnen correct en doelmatig af.
- We zorgen voor een goed georganiseerde en goed functionerende jeugdzorg.

Indicatoren

- De instroom in de tweedelijnszorg stabiliseert in 2022.

Financiële onderbouwing programma 1

Baten en lasten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primitief 2022	Begroting2022	Wijz.prim.begr_2022
Baten			
1.1 Volksgezondheid	2	2	0
1.2 Maatschappelijke ondersteuning	10.748	10.748	0
Totaal Baten	10.750	10.750	0
Lasten			
1.0 Doorbelaste bedrijfsvoering en kapitaallasten	2.732	3.014	282
1.1 Volksgezondheid	585	684	100
1.2 Maatschappelijke ondersteuning	19.421	19.559	138
1.3 Jeugd	6.363	7.089	726
Totaal Lasten	29.101	30.347	1.246
Gerealiseerd resultaat	-18.351	-19.597	-1.246

Doorbelaste bedrijfsvoerings- en kapitaallasten

Voor een toelichting van de verschillen verwijzen naar programma 4, Bestuurlijk Winterswijk. Daar lichten we de wijzigingen in de doorbelaste bedrijfsvoerings- en kapitaallasten in zijn totaliteit toe.

Jeugd

Door de fors toegenomen uitgaven voor de jeugd, moeten enerzijds de budgetten naar boven worden bijgesteld. Anderzijds is de verwachting dat de nieuwe wijze van inkoop een besparing van de uitgaven oplevert. Per saldo is de voorzichtige verwachting dat de uitgaven structureel met € 700.000 stijgen. Hiermee is de toename van de lasten met € 726.000 grotendeels verklaard.

Maatschappelijke ondersteuning

De verhoging van de lasten met € 128.000 wordt grotendeels als volgt verklaard:

- Verhogen budget Regionale samenwerking Sociaal Domein € 100.000 N
- Verhogen budget Sociaal Team € 50.000 N
- Verhogen budget Leerlingenvervoer € 45.000 N
- Verhogen budget Hulp bij Huishouden € 150.000 N
- Verlagen budget Begeleiding € 200.000 V

Het budget voor de Regionale samenwerking Sociaal Domein was de afgelopen jaren voor een deel incidenteel opgenomen. Deze wordt, mede gezien de nieuwe regionale inkoop, nu structureel opgenomen in de meerjarenbegroting.

Om de juridische kwaliteit verder te verbeteren, nemen we een abonnement op juridische ondersteuning in het sociaal domein. We nemen hiervoor een structureel bedrag op van € 50.000.

Het aantal leerlingen dat vervoerd moet worden stijgt. Daarnaast neemt de complexiteit toe, waardoor meer vervoer ingezet moet worden. Hierdoor verhogen we het budget structureel met € 45.000.

Met de komst van pgb 2.0 is de verwachting dat veel pgb's worden omgezet naar de duurdere zorg in natura. Hiervoor verhogen we het budget structureel met € 150.000. Als gevolg van de nieuwe wijze van inkopen, verwachten we dat de kosten voor begeleiding structureel lager uitvallen.

Volksgezondheid

Ook in 2022 ontvangen wij vanuit het Rijk nog éénmalig een bedrag van € 85.000 voor Gezond in de Stad (GIDS). Deze middelen ontvangen wij in de algemene uitkering. Daarom worden hier alleen de uitgaven verantwoord. Hiermee is de totale verhoging van de lasten met € 99.000, op een paar kleine posten na, verklaard.

Kredieten

Er zijn geen kredieten binnen dit programma.

